

ПЛАСТИЧНИЯТ СТИЛ В МОДАТА НА 21 ВЕК THE PLIABLE STYLE IN THE 21ST CENTURY FASHION

доц. д-р Пенка Ангелинова Димитрова¹

Технически университет София, кат. Инженерен дизайн¹

Assoc. Prof. Penka Angelinova Dimitrova, PhD¹

Technical University of Sofia, dpt. Industrial Design Engineering¹

Резюме: Тази статия разглежда абстрактния женски стил според характеристиките на човешката фигура. Тя е изследване на силуета и най-често срещаните пластични форми в женските дрехи. Заключение е направено върху специфичния композиционен център и неговите пластични детайли и драперии. Промените в модата се характеризират със специфични стилове: авангарден, класически и спортен. Главния фокус е върху структурата на формата и специфичните детайли.

Abstract: This study comments the abstract design of lady's clothing according to the characteristics of human figure. It is an examination of the silhouette and the most frequent seen pliable shapes in the fashion clothes. A conclusion is made on the specific center of composition and its pliable details and drapes. The changes in fashion are characterized throughout different styles: avant-garde, classic and sport. The main focus is on the structure of the shape and the specific details.

Keywords: пластика, стил, форма, пластичен стил, мода, пластична форма, пластични детайли

От 2000 до 2011 г. геометричния стил е свързан с новите материали. Построяването на структурата на дадено облекло изисква търсенето на най-типичните линии за дадена форма и свеждането ѝ до най-простия геометричен вид.

Стабилните елементи като по-голяма основна единица в структурата определят силуетните форми и обединяват подвижните отделни групи елементи.

Съвременният стил се проявява и върху различните форми и обеми на ръкавите, както и ръкавните извивки. Някои рокли остават със срязани на ленти корсажи изпод които прозират в контрастни цветове. Ханшът често се акцентира с изкуствени подплънки, поставени ниско отзад под талията, подчертаващи пластиката на формата.

Съществуват предпоставки за многообразна и изразителна пластика на фигурата при относително прости геометрични форми в една структура. Това се забелязва особено в творчеството на Мичико Кошино в нейните ревюта в Лондон.

През 2000–2010 г. известните вече дизайнери затвърждават своя стил, показвайки сезон след сезон все по-съвършени тоалети от висшата и авангардната мода. Вечерните рокли са или пищни и ефирни или плътно прилепващи по женското тяло. Роклята на XXI век отново е белег на добър вкус и елегантен стил. Най-големи виртуози във вечерните и официалните тоалети са италианците. Валентино наслабва воали в своите ефирни творения. Прада създава официални рокли, обсипани с миниатюрни бродирани цветя. Армани препоръчва бежов шифон за най-празничните случаи, а Джанфранко Фере облича жените като нимфи в прозрачни вълнисти рокли.

Роклите на 2000 – 2001 година са с права линия, меко падаща материя и дължина до глезена. Разнообразието идва от плитко изрязаното трапецовидно деколтето и подчертаното рамо. Разголените рокли от по-прозрачни тъкани се носят с туника с дълъг ръкав. Ако долната част е на фалти и плисета, то горната е по тялото. Примамлив е моделът с гол гръб и широка презрамка през врата.

През 2002 г. дизайнерите определено се стремят да преоткрият изящната женственост, показват мода за очарователната жена. Сякаш всички залагат на тази съблазнителна лекота на дрехата, на меко падащите тъкани, които подчертават формите на тялото. Полите имат зашеметяващи странични цепки, а деколтетата са дълбоки и V-образни.

Цялостното решение на официалните ансамбли трябва да е изпълнено в един стил.

Дължините – те са преди всичко реалистични. Посоката е определена надолу, въпреки някои от свръх разголените модели.

Силуетът – линията на дрехите е права, липсва и най-малкият стремеж към самоцелна оригиналност. Ръкавите се скъсяват, за да изглеждат ръцете по-грациозни и дълги, а често срещаната диагонална кройка позволява да се подчертае фигурата и умело да се прикрият нейните недостатъци. Принципът тук е един и същ – върху прилепналата рокля от плътна материя се облича прозрачно одеяние от воал или органза. Ефектът е достатъчно сексапилен без да надхвърля границите на добрия тон и благоприличието. Единствената част от женската анатомия, която дизайнерите тази година показват повече от охотно е гърбът – разголват го до талията и дори по-надолу (фиг. 1).

фиг. 1

Съвременните жени през 2003 г. отново откриват краката си и особено добре изглеждат на високи токчета. Позволяват си сексапилни деколтета с романтични цветове, с волани, дантели, придаващи екстравагантност и много настроение.

Роклите често се оформят с басти, набори, драперии в различни направления. Понякога драпериите се вмъкват в самата конструкция, а често са и диагонално разположени в различни посоки.

През 2004 – 2005 г. Баленсиага разработва асиметрични черни рокли достигащи до прасеца, обточени с извити червени линии. Носят се над къси шорти [1].

През 2004 – 2005 г. Баленсиага създава рокли като изрязва елипсовидни елементи в горната част на корсажа при гърдите в средната линия от бюста до пъпа и в страничния шев. В полите редува по-малки и по-големи елени като ги нашива върху тъканта [10] Използва един елемент, но с различни пропорции.

През 2005 – 2007 г. се забелязва усложняване на конструкцията чрез контраст на форми и съчетание на разнообразни сръзвания и асиметрично решение с направляващо движение.

Формата е динамична в основата лежи кръг. Линията на силуета е твърде изтънчена, появяват се колосани и опънати върху обръч елементи пластично третираны (фиг. 2.) [2] Това особено се забелязва в творчеството на Карл Лагефелд.

фиг. 2

По-голямата изразителност на силуета се подчертава чрез различните оттенъци на черно при различни структури платове в един и същи силует. Баленсиага разработва всекидневни рокли от вълнени платове в бежовата и сребристо-сивата гама, като дясната част на предницата на роклята оформя като сако с различни ревери.

Костюм и рокля заедно в едно – това е замисъла на твореца. Поставя се акцент на асиметричното деколте и различното оформление на яките и реверите.

Това доказва колко смели са търсенията на дизайнерите през 2004 – 2005 г. и колко добре са изчистени линиите при едни пластически поднесени форми и цветове.

През 2006 г. Ери Матсук използва в роклите си силна геометризация. Чрез един триъгълен елемент но различен по мащаб и пропорции оформя цялостната структура (фиг. 3.) [3].

Обръща се към 60-те години и към творчеството на Пиер Карден и Пако Рабан.

Ери Матсук се обръща и към съвременната архитектурна пластика наподобяваща бионични структури. Полите на роклите са особено обемни (фиг. 4). В 2006 г. в Милано се представят рокли с обтекаеми пресичащи се линии, създаващи движение от необичайни силуети и структури

фиг. 3

фиг. 4

Жан Франко Фере през 2006 – 2007 г. разработва колекция от платове платове, които предават на **роклите** пищност и силует на нереално съществуване, получено от материи и конструкции, излъчващи светлина [4].

В колекцията се забелязва нежна хармония, в която присъства черно и кокосово, в която чистите цветове избликват

и наелектризират. Вечерните рокли напомнят фауната с вибрираща чар на животински орнаменти. Роклите са от шифон в съчетание с трико от богати оттенъци с невероятни бродерии и инкрустации от стилизирани цветя и водни линии. В колекциите от рокли Жан Франко Фере има безупречни детайли, виртуозни конструкции, фантастични материи. Полите грандиозно се люлеят около коляното. Блузите от трико са в комбинация от шифон и сатен и придават романтична визия. [4]

Карл Лагефелд разработва рокля за Шанел 2008 – 2009 г. с нервюри, които се спускат от деколтето. Ръкавите в горната част са с нервюри. В много рокли ръкавите са оголемени и по-обемни. Основните цветове, които използва Карл Лагефелд са сребристо сиво и бежово. Създава рокли с обемни ръкави в Т-образен силует [5].

Карл Лагефелд създава рокли с обемни ръкави в рамения пояс, които силно разширяват Т-образния силует. Върху дантелени вечерни рокли Лакроа също поставя болеро с огромни буфан ръкави [6].

През 2008 – 2009 г. Джорджис Чакра разработва вечерни рокли с асоциации от флората с мотиви и пластика, наподобяващи цветя и листа. Върху черна рокля поставя в предната част листо от цвете от бяла тъкан, придаващо изискана пластичност. Акцентът на цялата композиция е върху изрязания в кръгове колан. Контрастът е постигнат чрез черно и бяло. [7]

Сарли Кутюр разработва черна рокля и в полукръг поставя вмъкнати в конструкцията форми, наподобяващи на листа на цвете (фиг. 5).

Формите пластично нагъва и асиметрично в конструкцията и в други свои рокли (фиг. 6).

фиг.5

фиг. 6

През 2009 г. Карл Лагефелд разработва рокли върху полите на които поставя конусовидни форми (фиг. 7). Роклята в горната част е с лодка деколте и ръкави тип камбана. Модна къща „Диор“ разработва рокли от вмъкнати раирани платове, които се враждат или обгръщат конструкцията на роклята.

Фиг. 7

През 2001 – 2011 г. типично за роклите за свободното време, които могат да се приложат за младежката мода е свежата непринуденост, вдъхновена от 50-те години

Дължините са до коляното или глезена. *Деколтетата* са четвъртиги, дълбоки, остри V-образни, овални или деколте тип „лодка“. По деколтетата се използват гарнитури от дантела и рюшове, шнуrowe, ресни.

Използват се и свободни конструктивни решения.

Друга тенденция при *роклите* е линията на тялото, оформена с пенсове и широки поли с асиметрични подгъви.

Моделите в *спортен стил* се придържат към формата на тялото; те са с дълбока ръкавна извивка и ново решение на гърба с широки презрамки; злободневни са шевовете, които обединяват елементите по стил и конструктивно решение.

Модата през 2001 – 2011 г. се характеризира с подчертана женственост и една силно изразена привлекателност, като умело се съчетават подчертана елегантност с един „небрежен“ моден израз [8].

Меката линия оформя тесния и издължен силует. Развитие получават правоъгълният, трапецовидният и А-образният силует, а във вечерните тоалети се забелязва О-образният.

Силуетите леко обгръщат тялото и очертават фигурата, като талията често се губи в богатството на веревни дипли. Ударението се поставя върху *дължините*, оформени от слоеве и пластове, които комбинират и допълват формата. Насочват се към прасеца, като се забелязват драстични дълги решения.

Основната конструкция е осеяна с конструктивни шевове с детайли от набори и драпирани яки, като шалове или качулки.

Тъканите и цветовете през 2000 – 2010 г. много ентузиазирани приветстват абсолютния лидер на сезона – розовото, без което не мина нито една колекция в световните столици на модата. При това розовото във всичките му оттенъци – от неистово цикламено до бебешко. Далеч по-назад не остават и останалите ярки цветове: лимонено жълто, виолетово, smaragdovo, зелено, небесно синьо и т.н. Разбира се черното и бялото са неизменната класика при вечерните и коктейлните рокли. Освен черното се налагат тоновете на пролетта, златото и среброто. Огненото червено разтуптява сърцето, затова повече официални тоалети са пурпурни. Блестящите нишки и пайетите са за модели от трико, тафтата приляга на деловите, а модерните комбинации от тюл, коприна и кожа са за романтичните, които мечтаят за екзотични кътчета.

От анализа следва, че кафявото с цвят на препечено кафе и бiter шоколад е в предните позиции на новите колекции. То създава чувство за топлина и комфорт, а моделите са семпли, но стилни и елегантни. Официалните рокли в кафяво са със стилни бродерии от маниста или перли.

Белият цвят също е широко застъпен в новите тенденции. За моделите в искрящите снежни цветове са характерни оригиналните шевове, бастите, копчетата отпред, отзад или встрани, цепките, дълговидните кройки на талията, малките ръкавчета или пък силно изрязаното рамо. Но за да не омръзне белотата, към нея дизайнерите често прибавят по няколко капки лимонов и портокалов цвят, щипка кафе или шоколад. Новото при роклите в бяло са декорациите с нежни шевици, широките колани от плата с елегантни метални катарамии, комбинациите с дълги до земята ризи, етноелементи.

В злато и сребро ще засияе всяка изискана дама, която за вечерната си рокля избере цветът на звездите или луната. Ефектът на роклята се подсилва чрез отблясъците на златистата или сребристата рокля на изкуственото вечерно осветление. Тези цветове превръщат всяка жена в приказна фея.

Тъканите – есенно-зимното господство на трикотажа се запазва. Наред с благородните материи лен, памук и коприна, просто задължително за лятото, отново ще правят настъпление високотехнологичните материи на базата на полиамид, ликра, тактел, които просто омагьосват дизайнерите с възможностите си. Много популярни ще бъдат роклите без ръкави от двустранно метализирана тъкан и тафта.

Тъканите – десените са заимствани от природата; пеперуди, тропически декоративни риби; миди и вкамелности.

Дизайнерите ще черпят идеите от Древен Рим и Гърция.

Наред с това ще се чувства и ориенталското влияние – от облеклото сари до надиплени и усукани шлейфове.

Тъканите – шифон, воали, крепове, муселини, батиста, шантунг и „китайски“ коприни.

Ще навлизат отново дантели и бродирани тъкани, фини поплини, твил, рипс.

Особено ще се наложат промазаните печатни платове.

Темата „Екзотика“ е повлияна от изкуството на Източна и Средна Америка, както и от африкански и японски елементи.

Изискана мода, предназначена за града с цветове на прелеченооранжев цвят, тонове на горчица, нюанси на тютюн.

Използват се пъстри разработки – батик и икат; тъкани с апликации и бродерии, флорални мотиви тип „хавай“.

За *десените* ще са характерни флагови щампи, мотиви на рекламната графика, фигурални рисунки.

Литература:

1. Вълев Ст. За формата, структурата и съдържанието, Промислена естетика, Декоративно изкуство, 6/1989, с. 15-17
2. Гай Р.К., Н. Брейн Математически цветник, М., Мир, 1983
3. Делчев, С., Основи на промишления дизайн в архитектурата, С. Техника 1983
4. Градоба К., Е. Гутина Театралный костюм, Всероссийское театральное общество, 1976
5. Гиндев Г., Н. Панова, Н. Петров, Конструирание на облекло 2 част, С. Техника, 1988
6. Дворецкий И., Покупателю об одежду, М. Э1981
7. Дамянов, Г. и др. Наръчник на деснатора. Проектиране на тъкани, С. Техника, 1983
8. Димитрова П., Модата на границите на две столетия, С., Крисан – С, 2012